

КОНТРОЛЬ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА ОБ'ЄКТИВНОГО ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Контроль знань виконує різноманітні функції, найбільш важливими серед них є такі:

— *контрольна* передбачає встановлення зворотного зв'язку (зовнішнього: студент-викладач і внутрішнього: студент-студент), а також облік результатів контролю;

find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

коригуванні й удосконаленні;

— *виховна* означає врахування індивідуальних особливостей студентів, і створення сприятливих умов для формування в них особистісних якостей (дисциплінованість, принциповість, наполегливість, цілеспрямованість, взаємодопомога, працьовитість, почуття відповідальності, обов'язок);

— *розвивальна* передбачає розвиток уваги, пам'яті, логічного мислення, мови, зокрема вміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, конкретизувати, класифікувати, систематизувати;

— *управлінська* полягає в тому, що виконання функції контролю дає можливість викладачеві виявити якісний стан навчального процесу, успіхи і недоліки в навчанні студентів і на цій основі скоригувати їхню роботу й свою власну діяльність (удосконалити методику або організацію навчання студентів);

— *стимулююча* полягає в тому, що об'єктивне і вмотивоване оцінювання досягнень студента є важливим стимулом у його навчальній діяльності, який переростає в стійкий мотив пізнання, обов'язку і відповідальності;

— *діагностична* передбачає встановлення рівня успішності студентів, з'ясування причини недоліків у їхніх знаннях, запобігання неуспішності і подолання її;

— *прогностична* становить за мету визначити шляхи і засоби підвищення ефективності навчального процесу.

Контроль викладача за процесом і результатом праці спрямований як на діяльність студентів, так і на власну, а також на його взаємодію з ними. Чим повнішою є інформація зворотного зв'язку, чим ретельніше її проаналізовано, тим краще викладач планує подальший крок засвоєння студентами нової порції навчального матеріалу.

Студент, здобувши об'єктивну інформацію та проаналізувавши її, також складає план своїх дій щодо вивчення й засвоєння наступної дози навчального матеріалу. На нашу думку, контроль із застосуванням різних форм, методів і видів) для того і здійснюється, щоб дати якнайбільше (за кількістю та якістю) інформації навчання (діяльність викладача) та учіння (діяльність студента). Ця інформація та її аналіз потрібні для узгодження дій викладача і студента в навчальному процесі. Чим більший обсяг інформації, різноманітніший її зміст і ретельніший аналіз, тим більшою буде узгодженість у подальших діях викладача (викладання наступного обсягу навчального матеріалу) і студента (засвоєння, оволодіння вміннями та навичками на основі здобутих знань). Звідси можна зробити висновок, що контроль спрямовує діяльність як викладача, так і студента, забезпечуючи зв'язок між суб'єктами навчального процесу.

Визначити рівень оволодіння студентом знаннями і способами діяльності, як свідчить педагогічний досвід, нелегко. Виставляючи студентові ту чи іншу оцінку, педагог має враховувати:

- 1) характер засвоєння вже відомого знання (рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повнота і точність знань);
- 2) якість виявленого студентом знання (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу, культура мовлення);
- 3) рівень оволодіння вже відомими способами діяльності, вміннями і навичками використовувати засвоєні знання на практиці;
- 4) оволодіння досвідом творчої діяльності;
- 5) якість виконання роботи (зовнішнє оформлення, темп виконання, ретельність тощо).

Суть реформи оцінювання полягає в тому, щоб утвердити у свідомості викладача розуміння оцінки не як фіксатора невдач студента, а як умовної позначки його особистих досягнень. Об'єктивною постає необхідність відмови від оцінювання кількості відтворених знань як мірила здобутків студентів і перехід до визначення рівня їхніх досягнень відповідно до вмінь самостійно здобувати, аналізувати, систематизувати й творчо застосовувати отриману інформацію; приймати рішення й аргументувати свою думку; працювати у колективі та ін. Під час оцінювання навчальних досягнень студентів викладачеві потрібно чітко усвідомити, що кінцевою метою навчальної діяльності є не просто засвоєння певної суми знань, умінь та навичок, а формування компетенцій (соціальних, полікультурних, комунікативних, інформаційних, самоосвітніх, творчих та ін.).